

EDUSKUNNAN VASTAUS 346/2010 vp

Hallituksen esitys laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 275/2010 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 36/2010 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaalaislain (301/2004) 20—26 ja 32 § sekä 191 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 32 § osaksi laissa 360/2007,

muutetaan 3 §:n 4 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto, 17, 27—31 ja 155 a § sekä 191 §:n 1 momentin 1 kohta,

sellaisina kuin niistä ovat 27 ja 30 § laissa 323/2009, 31 § osaksi laissa 973/2007 sekä 155 a § ja 191 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 360/2007, sekä

lisätään 18 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, 191 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 581/2005, 619/2006 ja 360/2007, siitä lailla 581/2005 kumotun 6 kohdan tilalle uusi 6 kohta sekä lakiin uusi 191 a ja 204 a § seuraavasti:

17 §

Viisumiasioiden käsittelyssä sovellettavat säännökset

Yhteisön viisumisäännösten laatimisesta (viisumisäännöstö) annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 810/2009, jäljempänä *viisumisäännöstö*, sovelletaan hallintolain sijasta:

- 1) viisumihakemuksen jättämiseen;
- 2) edustuston toimivallan tutkimiseen;
- 3) hakemuksen tutkittavaksi ottamiseen;

- 4) hakemuksen käsittelyyn;
- 5) hakemuksen käsittelyn keskeyttämiseen;
- 6) hakemuksen siirtämiseen edustetun Schengen-valtion viranomaisille;
- 7) viisumin myöntämiseen;
- 8) viisumin epäämiseen;
- 9) viisumin jatkamiseen;
- 10) viisumin mitätöintiin;
- 11) viisumin kumoamiseen;
- 12) päätöksentekomenettelyyn;
- 13) päätöksen perusteluun;
- 14) päätöksen sisältöön;
- 15) päätöksestä ilmoittamiseen.

18 §

Viisumivapaus ja viisumivelvollisuus

Viisumisäännösten 3 artiklassa säädetään niistä kolmansien maiden kansalaisista, joilta vaaditaan lentokentän kauttakulkuviisumi.

27 §

Kunniakonsulin käyttö

Viisumisäännösten 42 artiklassa tarkoitetun kunniakonsulin valtuutuksen suorittaa yksi tai useampi viisumisäännösten 43 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu tehtävä antaa ulkoasiainministeriö, jos se on tarpeellista palvelujen saatavuuden, toiminnan tehokkuuden tai muun vastaavan erityisen syyn vuoksi.

Viisumisäännösten 42 artiklassa säädetään kunniakonsulille asetetuista vaatimuksista tämän hoitaessa 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä.

28 §

Ulkoisen palveluntarjoaja

Ulkoasiainministeriö voi päättää viisumisäännösten 40 artiklan 3 kohdassa säädetyissä tilanteissa yhden tai useamman viisumisäännösten 43 artiklan 6 kohdassa luetellun viisumiasioihin liittyvän tehtävän antamisesta ulkoisen palveluntarjoajan suoritettavaksi. Ulkoasiainministeriön päätös voi koskea yhtä tai useampaa edustustoa.

Ulkoisen palveluntarjoajan kanssa tehtävään sopimukseen otetaan viisumisäännösten 43 artiklan mukaiset ehdot sekä määräykset sopimuksen voimassaolosta ja purkamisesta.

29 §

Ulkoisen palveluntarjoajan toiminta

Viisumisäännösten 17 artiklassa säädetään ulkoisen palveluntarjoajan oikeudesta periä viisumihakijalta palvelumaksu.

Ulkoisen palveluntarjoajan toiminnassa noudatetaan hyvän hallinnon perusteita sekä suojataan henkilötiedot vahingossa tapahtuvalta ja laittomalta tuhoamiselta sekä vahingossa tapahtuvalta hävittämiseltä, muuttamiselta, luvattomalta luovuttamiselta ja käytöltä.

Ulkoisen palveluntarjoajan toimintaa valvovat viisumisäännösten 43 artiklan mukaisesti ulkoasiainministeriö ja asianomainen Suomen diplomaatti- tai konsuliedustusto, jäljempänä *Suomen edustusto*.

30 §

Toimivalta käsitellä viisumihakemus ja tehdä sitä koskeva päätös sekä jatkaa viisumia

Viisumisäännösten 4 artiklan 1—4 kohdassa säädetään niistä Schengen-valtioiden viranomaisista, jotka käsittelevät viisumihakemukset ja tekevät niistä päätökset.

Viisumin jatkamisesta viisumisäännösten 33 artiklan mukaisesti päättää poliisilaitos.

31 §

Toimivalta mitätöidä ja kumota viisumi

Viisumin mitätöi tai kumoo viisumisäännösten 34 artiklan mukaisesti Suomen edustusto, jos ulkomaalainen oleskelee ulkomailla.

Rajatarkastuksen yhteydessä viisumin mitätöi tai kumoo rajatarkastusviranomainen.

Maahanmuuttovirasto, poliisilaitos tai rajatarkastusviranomainen mitätöi tai kumoo viisumin, jos ulkomaalainen oleskelee Suomen alueella.

155 a §

Unionin kansalaisen perheenjäsenen maahan-tulo

Jos unionin kansalaisen perheenjäsen ei ole unionin kansalainen, hänen maahantulonsa ja oleskelunsa edellytyksenä on voimassa oleva passi. Tällaiselta perheenjäseneltä voidaan vaatia viisumi, jos perheenjäsen on sellaisen valtion

kansalainen, jolta neuvoston asetuksen mukaan vaaditaan viisumi.

Perheenjäseneltä, jolla on voimassa oleva vapaan liikkuvuuden direktiivissä tarkoitettu oleskelukortti, ei edellytetä viisumia, eikä hänen passiinsa merkitä maahantulo- tai maastapoistumisleimoja. Oleskelukortti on esitettävä saavuttaessa maahan Schengen-alueen ulkopuolelta.

Unionin kansalaisen perheenjäsenen viisumihakemus käsitellään maksutta, mahdollisimman pian ja nopeutettua menettelyä noudattaen. Viisumihakijaa tai hänen perheenjäsentään voidaan kuulla suullisesti viisumin myöntämistä harkittaessa. Kuulemisen suorittaa Suomen edustusto, jos kuultava oleskelee ulkomailla, ja poliisilaitos, jos tämä oleskelee Suomessa. Suomessa oleskelevan kuulemisen voi suorittaa kuulemiseen liittyvää viisumihakemusta käsittelevän Suomen edustuston virkamies, jos viisumiasian selvittäminen sitä edellyttää.

Viisumin epäämis-, mitätöinti- ja kumoamis päätös on annettava viisumihakijalle kirjallisesti, ja se on perusteltava, jollei tämä ole vastoin Suomen tai unionin muun jäsenvaltion turvallisuusetuja.

191 §

Valituskiellot

Seuraaviin tämän lain nojalla tehtyihin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

1) viisumisäännösten mukaista viisumihakemuksen jättämiseen liittyvää velvollisuutta, Suomen edustuston toimivaltaa, viisumihakemuksen tutkittavaksi ottamista, hakemuksen käsittelyn keskeyttämistä, hakemuksen siirtämistä edustetun Schengen-valtion viranomaiselle, viisumin myöntämistä, viisumin epäämistä, viisumin jatkamista, viisumin mitätöintiä ja viisumin kumoamista koskeva päätös, jollei kyse ole sellaista unionin kansalaisen tai häneen rinnastettavan perheenjäsentä koskevasta viisumin epäämis-, mitätöinti- tai kumoamis päätöksestä, johon sovelletaan 10 luvun säännöksiä;

6) 191 a §:n mukaiseen oikaisuvaatimukseen tehty päätös;

191 a §

Oikaisuvaatimusmenettely viisumiasioissa

Viisumisäännösten mukaiseen viisumin epäämis- ja mitätöintipäätökseen sekä sellaiseen viisumin kumoamis päätökseen, jota ei ole tehty viisuminhaltijan pyynnöstä, haetaan oikaisua päätöksen tehneeltä viranomaiselta siten kuin hallintolain 7 a luvussa säädetään.

Viisumin epäämis-, mitätöinti- ja kumoamis päätöstä koskeva oikaisuvaatimus on käsiteltävä ilman aiheutonta viivytystä. Oikaisuvaatimusta koskevan asian saa ratkaista asianosaista kuulematta, jollei kuuleminen ole erityisestä syystä tarpeen.

Oikaisuvaatimukseen tehtävän päätöksen perustelut voidaan jättää esittämättä siltä osin kuin kyse on viisumin epäämis-, mitätöinti- tai kumoamis päätöksen perustana olevasta toisen Schengen-valtion tai kolmannen maan viranomaiselta saadusta viisumihakijaa koskevasta tiedosta taikka tiedosta, jonka mukaan viisumihakija saattaa vaarantaa Schengen-valtion yleistä järjestystä tai turvallisuutta taikka kansallista turvallisuutta tai suhteita vieraaseen valtioon.

Oikaisua ei saa hakea sellaiseen unionin kansalaisen tai häneen rinnastettavan perheenjäsentä koskevaan viisumin epäämis-, mitätöinti- tai kumoamis päätökseen, johon sovelletaan 10 luvun säännöksiä.

204 a §

Tiedoksianto viisumiasioissa

Viisumin epäämis-, mitätöinti- tai kumoamis päätös katsotaan annetuksi tiedoksi seitsemäntenä päivänä viisumisäännösten VI liitteen mukaiseen vakiolomakkeeseen merkitystä päiväyksestä, jollei muuta näytetä.

Edellä 191 a §:ssä tarkoitettuun oikaisuvaatimukseen tehtyä päätöstä koskeva tiedoksianto saadaan toimittaa lähettämällä päätös postitse ulkomaalaisen ilmoittamaan osoitteeseen taikka

EV 346/2010 vp — HE 275/2010 vp

luovuttamalla päätös ulkomaalaiselle päätöksen tehneen viranomaisen luona. Päätös katsotaan annetuksi tiedoksi seitsemäntenä päivänä päätökseen merkitystä päiväyksestä, jollei muuta näytetä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20_____.

Edellä 191 a §:ssä säädettyä oikaisuvaatimusmenettelyä sovelletaan vain lain voimaantulon jälkeen tehtyihin päätöksiin.

Helsingissä 4 päivänä maaliskuuta 2011
